

Małgorzata Czermińska

doc. dr, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

**THE 23RD INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
OF THE PGV NETWORK: *THE QUESTION OF BORDERS:
A NEW REPRESENTATION OF THE EUROPEAN REALITY,*
INTERNATIONAL UNIVERSITY OF CASABLANCA,
CASABLANCA, MOROCCO, 14–16 SEPTEMBER 2017**

W dniach 14–16 września 2017 r. na Uniwersytecie w Casablance odbyła się dwudziesta trzecia, cykliczna, międzynarodowa konferencja naukowa zorganizowana przez Pays de Groupe Visegrad (PGV) Network i International University of Casablanca. Wcześniejsze konferencje, organizowane od 1994 r. przez sieć PGV, odbywały się w różnych krajach, w tym we Francji, Portugalii, na Słowacji, Rumunii, Bułgarii, Portugalii, we Włoszech i w Polsce. Sieć PGV jest organizacją pozarządową, której celem jest zgromadzenie grupy naukowców z Europy Środkowej, Europy Zachodniej oraz z krajów basenu Morza Śródziemnego wokół projektu naukowego zatytułowanego „Obserwatorium europejskiej dynamiki społeczno-gospodarczej”. Coroczne konferencje naukowe organizowane przez tę sieć są poświęcone aktualnym i ważnym zjawiskom zachodzącym w tej części świata. Stowarzyszenie PGV Network ma siedzibę w Grenoble, we Francji. Motywem przewodnim konferencji w Casablance były kwestie granic w Europie, w szczególności w Unii Europejskiej.

Już w traktacie rzymskim, ustanawiającym Europejską Wspólnotę Gospodarczą, była mowa o swobodzie przepływu pracowników, która z czasem objęła wszystkich obywateli Unii Europejskiej i członków ich rodzin. W 1985 r. pięć

krajów (Niemcy, Belgia, Francja, Luksemburg, Holandia) stworzyło strefę Schengen, w której zniesiono kontrole na wewnętrznych granicach państw sygnatariuszy. Obecnie (2017 r.) do strefy Schengen należą dwadzieścia dwa państwa członkowskie UE i cztery państwa EFTA (blisko 420 mln mieszkańców). W świetle Brexitu i kryzysu migracyjnego kwestia granic Unii Europejskiej nabiera nowego znaczenia i jest szeroko dyskutowana w różnych gremiach, stąd też nie dziwi wybór takiego tematu przewodniego konferencji.

W konferencji udział wzięli przedstawiciele ośrodków naukowo-badawczych z różnych krajów: Maroka, Francji, Słowacji, Rumunii, Włoch, Portugalii, Chile i z Polski. Różnorodność prezentowanych zagadnień i interdyscyplinarny charakter konferencji znalazły odzwierciedlenie już w sesji plenarnej, prowadzonej w języku francuskim oraz angielskim. Wystąpili w niej prelegenci z Francji i Włoch, a ich rozważania dotyczyły granic w ujęciu filozoficznym, społecznym, bliskości geograficznej oraz gospodarczej w kontekście bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Następnie obrady były kontynuowane w trzech panelach (komisjach), prowadzonych w języku francuskim i angielskim; w każdej sesji uczestniczył, poza prowadzącym i wygłaszającymi referaty, również moderator.

Pierwszy panel został poświęcony Unii Europejskiej i jej granicom (*The European Union and its borders*). Wystąpienia koncentrowały się wokół takich kwestii jak: granice polityczne a granice międzykulturowe; stosunki Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Włoch, z krajami Maghrebu; polityka sąsiedztwa UE; wyzwania związane z rozszerzeniami UE w kontekście granic zewnętrznych; a także polsko-ukraińska migracja z perspektywy obecnych i przyszłych relacji gospodarczych.

Drugi panel dotyczył strategii głównych aktorów (*What strategies of actors?*), tj. państw członkowskich, przedsiębiorstw, konsumentów. W wystąpieniach (przewidziano 20 referatów) i towarzyszącej im dyskusji poruszano wiele kwestii. Pierwszy nurt obejmował takie zagadnienia jak: e-business, możliwość wykorzystania nowych modeli biznesowych, rola Internetu w budowaniu nowego rynku globalnego. Drugi nurt rozważań dotyczył małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), a w szczególności barier internacjonalizacji, ryzyka związanego z ich działalnością w krajach rozwijających się. Nie zabrakło także wystąpień dotyczących handlu zagranicznego i jego znaczenia dla wzrostu gospodarczego Unii Europejskiej, a także handlu towarami podwójnego zastosowania. Ponadto poruszano takie kwestie jak: bezpieczeństwo energetyczne UE, system edukacji w wybranych krajach, znaczenie migracji dla kraju wysyłającego, tożsamość miast Europy Wschodniej czy rewitalizacja obiektów przemysłowych w UE.

Trzeci panel dotyczył Brexitu i jego znaczenia dla dezintegracji Europy (*Brexit: is it the sign of a process of deconstruction of Europe?*). Wystąpienia dotyczyły głównie Unii Europejskiej i jej roli w zmieniającym się świecie. Ponadto mowa była o kryzysie w Unii Europejskiej, potrzebie jej reform, swobodnym prze-

pływie pracowników, brytyjskim samorządzie terytorialnym oraz relacjach handlowych UE i RPA, również po Brexicie.

Przedstawiona tematyka wystąpień jest jedynie orientacyjna, ma służyć zobrazowaniu wielowątkowości i złożoności diskutowanych zagadnień, a także pozwolić na poznanie kierunków badań prowadzonych w liczących się ośrodkach naukowych w różnych krajach. Wygłoszone referaty i towarzyszące im dyskusje posłużyły formułowaniu rozwiązań praktycznych oraz stanowiły źródło inspiracji do prac badawczych nad przyszłością rozwoju gospodarki światowej, a zwłaszcza Unii Europejskiej. Zwrócono na to uwagę w podsumowaniu obrad panelowych, które miało miejsce na zakończenie drugiego dnia konferencji.